

ZAWIADOMIENIA DOTYCZĄCE EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO

URZĄD NADZORU EFTA

Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 1 ust. 2 w części I protokołu 3 do Porozumienia między państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości, dotyczących pomocy państwa w odniesieniu do dodatkowych płatności na rzecz AS Oslo Sporveier i AS Sporveisbussene w Norwegii

(2012/C 197/07)

Decyzją nr 123/12/COL z dnia 28 marca 2012 r., zamieszczoną w autentycznej wersji językowej na stronach następujących po niniejszym streszczeniu, Urząd Nadzoru EFTA wszczął postępowanie na mocy art. 1 ust. 2 w części I protokołu 3 do Porozumienia pomiędzy państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości. Władze norweskie otrzymały stosowną informację wraz z kopią wyżej wymienionej decyzji.

Urząd Nadzoru EFTA wzywa niniejszym państwa EFTA, państwa członkowskie UE oraz inne zainteresowane strony do zgłaszania uwag w sprawie omawianego środka w terminie jednego miesiąca od daty publikacji niniejszego zaproszenia na poniższy adres Urzędu Nadzoru EFTA:

EFTA Surveillance Authority
Registry
Rue Belliard/Belliardstraat 35
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Uwagi zostaną przekazane władzom norweskim. Zainteresowane strony zgłaszające uwagi mogą wystąpić z odpowiednio uzasadnionym pisemnym wnioskiem o objęcie ich tożsamości klauzulą poufności.

STRESZCZENIE

Kontekst

W Norwegii sektor lokalnego transportu autobusowego jest uregulowany ustawą o transporcie zarobkowym z 2002 r. i rozporządzeniem o transporcie zarobkowym z 2003 r. Oba akty prawne uchylły poprzednie, w istocie podobne, przepisy. Powyższe ramy legislacyjne przewidują m.in. system koncesji dla przedsiębiorstw koniecznych do świadczenia usług autobusowego transportu publicznego i nakłada na okręgi, takie jak gmina miejska Oslo, odpowiedzialność za przyznawanie rekompensat dla przedsiębiorstw oferujących przewozy na nierentownych trasach. Takie rekompensaty mogą być przyznane w celu pokrycia różnicy między dochodami pochodzącymi ze sprzedaży biletów a kosztami świadczenia usługi.

W Oslo, jeszcze przed wejściem w życie Porozumienia EOG, koncesjodawcy otrzymywali roczną rekompensatę za świadczenie przewozów na nierentownych trasach zgodnie z miejską procedurą budżetową. Rekompensaty płacono w formie rocznej kwoty ryczałtowej, której wysokość oparta była na kosztach poniesionych w poprzednich latach z uwzględnieniem szeregu czynników korygujących. Od 2008 r. wszystkie umowy o świadczeniu regularnych przewozów autobusowych zostały zawarte z przedsiębiorstwami w oparciu o procedurę przetargową. Od tego czasu spółka AS Oslo Sporveier nie otrzymała opisanej wyżej rekompensaty w związku ze świadczeniem regularnych przewozów autobusowych.

Na długo przed wejściem w życie Porozumienia EOG aż do 2008 r. spółce AS Oslo Sporveier, a później jej spółce zależnej AS Sporveisbussene, powierzono świadczenie regularnych przewozów autobusowych na terenie Oslo zgodnie z przepisami opisanymi pokrótce powyżej.

Od 1994 r. przedsiębiorstwo AS Oslo Sporveier podlegało wielu zmianom organizacyjnym. Na przykład w 1997 r. świadczenie wszystkich przewozów autobusowych, w tym autobusowe przewozy wycieczek w celach zarobkowych obok regularnych przewozów autobusowych, zostało zlecone spółce zależnej AS Sporveisbussene. W rezultacie spółki AS Oslo Sporveier i AS Sporveisbussene zawarły tak zwaną umowę w sprawie transportu, w myśl której spółka AS Sporveisbussene mogła zostać rzeczywistym beneficjentem rocznej rekompensaty. Zgodnie z umową w sprawie transportu rekompensatę w związku ze świadczeniem regularnych przewozów autobusowych wypłacano w oparciu o przepisy opisane powyżej. Władze norweskie utrzymują, że w ciągu całego okresu objętego dochodzeniem, czyli od 1994 r. do 2008 r., prowadzono oddzielną rachunkowość dla przewozów zarobkowych i przewozów publicznych świadczonych w ramach grupy Oslo Sporveier oraz że w przypadku usług świadczonych przez dział transportu publicznego na rzecz działu przewozów zarobkowych stosowano ceny rynkowe.

W 2004 r. gmina Oslo, posiadająca wówczas 98,8 % udziałów w spółce AS Oslo Sporveier, wniosła do niej kapitał o wartości 111 760 000 NOK w celu pokrycia niedofinansowania funduszy emerytalnych spółki AS Sporveisbussene. Niedofinansowanie powstało przed 1997 r. i związane było ze zobowiązaniami emerytalnymi względem pracowników zarówno w dziale transportu publicznego, jak i w dziale autobusowych przewozów wycieczkowych spółki AS Oslo Sporveier. Spółka AS Oslo Sporveier była zobowiązana do zaradzenia problemowi niedofinansowania. Gmina Oslo, jako właściciel spółki, zdecydowała się na dokonanie zastrzyku kapitałowego, ponieważ był to najmniej kosztowny sposób pokrycia niedofinansowania.

Ocena środka

Istnienie pomocy państwa

Urząd stwierdza, że zarówno dokonanie zastrzyku kapitałowego, jak i wypłaty rocznej rekompensaty stanowią pomoc państwa.

W kwestii zastrzyku kapitałowego na pokrycie niedofinansowania kont emerytalnych działu przewozów zarobkowych Urząd nie jest obecnie w stanie wykluczyć, że oznacza ono korzyść gospodarczą dla spółki AS Oslo Sporveier, ponieważ nie przedstawiono informacji wykazujących, że wkład przyznano zgodnie z testem prywatnego inwestora.

Ponadto Urząd wstępnie uznał, że zarówno roczna rekompensata, jak i zastrzyk finansowy na pokrycie niedofinansowania związanego z kontami emerytalnymi w dziale transportu publicznego (połączonego z kosztem, który mógł również stanowić podstawę rocznej rekompensaty) nie zostały ustalone w ramach procedury zamówień publicznych i nie są zbliżone do kosztów, które poniosłoby odpowiednio zarządzane i wyposażone przedsiębiorstwo. Tym samym czwarte kryterium orzecznictwa w sprawie *Altmark* nie zostało spełnione i dlatego oba środki stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG.

Charakter pomocy

Urząd nie jest w stanie stwierdzić na tym etapie, czy przedmiotowej pomocy udzielono w ramach istniejącego programu pomocy, opartego na ustawie o transporcie zarobkowym i na rozporządzeniu o transporcie zarobkowym i stosowanego przez gminę Oslo od okresu poprzedzającego wejście w życie Porozumienia EOG. Należy zauważyć, że od 2008 r. nie udzielono dodatkowej pomocy zgodnie z powyższymi przepisami. Zakładając, że istniejący program pomocy obowiązuje od 1994 r., Urząd nie jest obecnie w stanie określić, jaki był dokładny zakres programu oraz czy wszystkie środki pomocy były oparte na tym programie. Ponadto Urząd nie może wykluczyć, że przedmiotowe środki stanowią pomoc państwa niezgodną z prawem i wspólnym rynkiem, a przynajmniej w niewielkim zakresie, zwłaszcza w odniesieniu do pokrywania zobowiązań emerytalnych związanych z działalnością zarobkową.

Zgodność pomocy

Na obecnym etapie wydaje się, że płatności dokonane do czasu, kiedy wygasły koncesje przyznane bezpośrednio w 2008 r., oraz zastrzyk kapitałowy z 2004 r., który miał zrównoważyć niedofinansowanie funduszu emerytalnego, mogły w co najmniej dużej części być zgodne z pojęciem rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych w rozumieniu art. 49 Porozumienia EOG. Ocena zgodności w ostatecznej decyzji będzie przede wszystkim miała na celu zbadanie, czy w przedmiotowej sprawie wystąpiła nadmierna rekompensata. Ponadto przedmiotowa pomoc może być, przynajmniej częściowo, zgodna z zasadami określonymi w art. 61 ust. 3 lit. c).

Wniosek

W świetle powyższych uwag Urząd podjął decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 1 ust. 2 Porozumienia EOG. Zainteresowane strony zaprasza się do nadsyłania uwag w terminie jednego miesiąca od publikacji niniejszego zawiadomienia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
